

Besluit Verlenen ontheffing

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 15

De kernen

T.a.v. de heer M.C. Kempe
Korenstraat 1
5321 GV HEDEL

Locatie

Miekeskamp 1-13 (oneven) en 2-34 (even) te
Haaften

Activiteit

Renovatie woningen

Gemeente

West Betuwe

Beste meneer Huisman,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 en 4 een overzicht van de locaties van de voorzieningen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Blad

2 van 15

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Willeke den Hartog
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03311242, 03311247, 03448026, 03450141, 03450165, 03455031, 03460224, 03462317, 03481321

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Locaties tijdelijke voorzieningen
- Bijlage 4 – Locaties permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Blad

3 van 15

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van De Kern en, Korenstraat 1, 5321 GV te HEDEL, hierna te noemen de aanvrager, van 14 augustus 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*;
- Onder het kopje *zienswijzen* wordt de binnengekomen zienswijze behandeld.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 14 augustus 2020 ontvingen wij een aanvraag van De Goede Woning-Neerijnen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

Na de terinzagelegging van het ontwerpbesluit hebben wij een zienswijze ontvangen. In de zienswijze is een verzoek ingediend tot wijziging van de tenaamstelling van De Goede Woning-Neerijnen, Koningsstraat 19, 4175 AE te Haaften naar De Kern en, Korenstraat 1, 5321 GV te Hedel.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk zijn er door het project / werkzaamheden ook effecten van stikstof en is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Voor meer informatie over stikstof kunt u de website van BIJ12 (www.bij12.nl) het onderwerp "Stikstof en Natura 2000" raadplegen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5, en 3.8 lid 1 en lid 5, van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan De Kernen, Korenstraat 1, 5321 GV te Hedel;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor Miekeshamp 1-13 (oneven) en 2-34 (even) te Haafden, zoals aangegeven in bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2023 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-011079.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Blad

5 van 15

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-011079.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-011079.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus en gewone dwergvleermuis.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-011079. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-011079.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 en 4 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. De tijdelijke voorzieningen van de huismuskasten dienen te voldoen aan de gestelde eisen van het kennisdocument van de huismus (BIJ12).
  - Zijn van duurzaam materiaal vervaardigd.
  - Worden niet verstoord door de werkzaamheden.
  - Plaatsing op minimaal 3 meter hoogte.
  - Een minimale broedruimte van 15 x 8 centimeter.
  - Op een voor de huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht.
  - In de directe omgeving van de nieuwe nestplaats continu voldoende dekking aanwezig is en voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn.
  - Dat er voldoende veiligheid is tegen predatoren.
  - Dat het materiaal waarvan ze zijn gemaakt niet behandeld is met chemische middelen
  - Dat ze minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen.
  - Dat het beheer duurzaam geregeld is. Dit beheer moet gebeuren in een periode dat verstoring niet of minimaal optreedt.
17. Na het ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de huismussen echt vertrokken zijn.
18. Alle te renoveren woningen dienen minimaal een 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.
19. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen dienen alleen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden.
20. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.
21. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
22. De tijdelijk aangebrachte vleermuis- en huismuskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te

worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuis- en huismuskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn en buiten de meest kwetsbare periodes en de winterperiode. De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

23. Er dienen vier extra tijdelijke voorzieningen type VK WS 07 of vergelijkbaar geplaatst te worden binnen 100 à 200 meter van de projectlocatie op geschikte locaties.
- Dienen minimaal 3 maanden in het actieve seizoen aanwezig te zijn, voordat wordt begonnen met de werkzaamheden/ongeschikt maken.
  - Plaatsing buiten de invloedssfeer van de activiteiten.
  - Een locatie hebben die gelijk is aan of beter van kwaliteit is dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte), aanvliegroute en vrije vliegruimte en de locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren.
  - Verschillende microklimaten aanbieden (clustering met verschillende richtingen).
  - Een vergelijkbare spreiding in het gebouw hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen.
  - Zoveel mogelijk dezelfde eigenschappen hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen.
  - Bij voorkeur aan gebouwen geplaatst worden, bij uitzondering aan bomen (paarverblijfplaatsen) en kunnen de vorm hebben van bij voorkeur meerlaagse platte vleermuiskasten of plaatvormige voorzieningen.
24. Er dienen vier extra permanente inbouwvoorzieningen type IB VL 01 of vergelijkbaar gerealiseerd te worden in de woningen die vallen onder de ontheffing.
25. Minimaal vier weken voorafgaand aan het ongeschikt maken/de start van de werkzaamheden dient een kaart met de extra locaties van de tijdelijke en permanente voorzieningen voor gewone dwergvleermuis aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-011079.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De voorgenomen ingrepen betreffen werkzaamheden voor grootschalige onderhoud en de energietransitie en zijn gelijk voor alle woonblokken. Een uitgebreide beschrijving is opgenomen in paragraaf 1.4 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteiten- en mitigatieplan Miekeshamp te Haften' (Blom Ecologie BV, d.d. 5 augustus 2020).

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 2 op pagina 9 en 10 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteiten- en mitigatieplan Miekeshamp te Haften' (Blom Ecologie BV, d.d. 5 augustus 2020) en in de rapportage 'Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek aan de Miekeshamp te Haften' (Blom Ecologie BV, d.d. 22 november 2019). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek (NDFP/verspreidingsatlassen) plaatsgevonden en een eenmalig veldbezoek. Het nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis heeft plaatsgevonden in 2019 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 24 nesten van de huismus;
- 7 nesten van de gierzwaluw;

- 3 paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis;

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, overige vleermuissoorten en beschermde functies, essentieel leefgebied van de huismus, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 6 nesten onder dakpannen van de huismus beschadigd en vernield;
Miekeskamp 2, 2 x nest, Miekeskamp 10, 2 x nest, Miekeskamp 13, 1 x nest en Miekeskamp 34, 1 x nest
- 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
Miekeskamp 12, 1 x paarverblijf tussen boeiboord en gevel

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten de kwetsbare periode van de huismus en vleermuizen ongeschikt gemaakt wordt, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 3 op pagina's 13, 14 en 15 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteiten- en mitigatieplan Miekeskamp te Haften' (Blom Ecologie BV, d.d. 5 augustus 2020).

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In bijlage 3 en 4 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek naar de huismus op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Het onderzoek naar vleermuizen is niet volledig conform het vleermuisprotocol uitgevoerd. In de paarperiode is een ochtendbezoek uitgevoerd en het aantal waarnemers konden het onderzoeksgebied niet voldoende overzien. In dat kader zullen alle te renoveren woningen geheel ongeschikt gemaakt dienen te worden in de minst kwetsbare periode middels het toepassen van exclusion flaps.

Daarnaast dienen er voor eventueel gemiste verblijfplaatsen vier extra tijdelijke voorzieningen type VK WS 07 of vergelijkbaar geplaatst te worden binnen 100 à 200 meter van de projectlocatie op geschikte locaties. De voorzieningen dienen minimaal 3 maanden voorafgaand aan de werkzaamheden/ongeschikt maken en in het actieve seizoen van vleermuizen aanwezig te zijn, zodat de gewone dwergvleermuis voldoende tijd heeft deze voorzieningen te ontdekken. Ook dienen vier extra permanente inbouwvoorzieningen type IB VL 01 of vergelijkbaar gerealiseerd te worden in de woningen die vallen onder de ontheffing.

Datum
7 juni 2020

Zaaknummer
2020-011079

Blad
9 van 15

Na het ongeschikt maken van de woningen voor vleermuizen en huismus dient voor beide soorten een controleronde uitgevoerd te worden om te beoordelen of de soorten daadwerkelijk zijn vertrokken.

De tijdelijk voorzieningen dienen daarnaast te blijven hangen tot de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn en buiten de meest kwetsbare periodes en de winterperiode.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huisumus	Werkzaamheden worden uitgevoerd buiten broedseizoen en periode met vorst. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de nestlocaties ongeschikt gemaakt te worden onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft);	Plaatsen 18 nestkasten conform gestelde eisen uit het kennisdocument van de huismus (BIJ12), voorwaarden: – Zijn van duurzaam materiaal vervaardigd. – Worden niet verstoord door de werkzaamheden. – Plaatsing op minimaal 3 meter hoogte. – Een minimale broedruimte van 15 x 8 centimeter. – Op een voor de huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht. – In de directe omgeving van de nieuwe nestplaats continu voldoende dekking aanwezig is en voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn. – Dat er voldoende veiligheid is tegen predatoren. – Dat het materiaal waarvan ze zijn gemaakt niet behandeld is met chemische middelen – Dat ze minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. – Dat het beheer duurzaam geregeld is. Dit beheer moet gebeuren in een periode dat verstoring niet of minimaal optreedt	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door voorzichtig handmatig dakpannen te verwijderen. Na het ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.	De ruimte onder de daken van woonblok 1, 2 en 3 wordt na de renovatie opnieuw toegankelijk gemaakt. Vogelschroot wordt geplaatst onder de derde rij dakpannen. Gezien de planning zorgt het herstel van de originele nestlocaties ervoor dat de daken van woonblok 1, 2 en 3 tijdens een koude periode (januari-februari) weer beschikbaar zijn. De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de huismus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie/sloop en nieuwbouw. Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar huismussen hun stofbaden kunnen nemen. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Blad

10 van 15

		In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.		
Gewone dwergvleermuis	Ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden in de minst kwetsbare periode. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli).	<p>Plaatsen van 8 (4 en 4 extra) tijdelijke vleermuiskasten type VK WS 07 of vergelijkbaar (paarverblijf) uiterlijk 1 november 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dienen minimaal 3 maanden in het actieve seizoen aanwezig te zijn, voordat wordt begonnen met de werkzaamheden/ongeschikt maken. – Plaatsing buiten de invloedsfeer van de activiteiten. – Een locatie hebben die gelijk is aan of beter van kwaliteit is dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte), aanvliegeroute en vrije vliegruimte en de locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren. – Verschillende microklimaten aanbieden (clustering met verschillende richtingen). – Een vergelijkbare spreiding in het gebouw hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen. – Zoveel mogelijk dezelfde eigenschappen hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen. – Bij voorkeur aan gebouwen geplaatst worden, bij uitzondering aan bomen (paarverblijfplaatsen) en kunnen de vorm hebben van bij voorkeur meerlaagse platte vleermuiskasten of plaatvormige voorzieningen. <p>In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen</p>	<p>Alle potentiële in-/uitvliegopeningen worden door middel van exclusion flaps afgesloten.</p> <p>Alle te renoveren woningen dienen minimaal een 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli).</p> <p>Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.</p> <p>Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden</p>	<p>Aanbrengen van 8 (4 en 4 extra) inmetselekasten type IB VL 01 of vergelijkbaar in de spouw.</p> <p>In bijlage 4 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p>

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Blad

11 van 15

			en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.	
--	--	--	---	--

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in paragraaf 6.1 op pagina 24 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteiten- en mitigatieplan Miekeskamp te Haaften' (Blom Ecologie BV, d.d. 5 augustus 2020).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De energetische verduurzaming van de woningen is locatie gebonden. Inpandige isolatie blijkt geen optie. Handhaven van de woningen in de huidige staat, zonder gevelisolatie, zal leiden tot het niet behalen van de klimaatdoelen en het beleid. Het intact laten van het dak in de huidige staat leidt tot verdergaande lekkages met als gevolg oplopende vochtproblemen in de woning.

De werkrichting is gebaseerd op het faseren van de werkzaamheden in tijd en ruimte om overige effecten ten aanzien van huismus en de gewone dwergvleermuis te voorkomen. Een alternatieve werkrichting leidt ertoe dat er niet geheel voldaan kan worden aan het werken buiten de kwetsbare periode waardoor deze alternatieven niet geopteerd worden.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina's 25, 26 en 27 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteiten- en mitigatieplan Miekeskamp te Haaften' (Blom Ecologie BV, d.d. 5 augustus 2020) is beschreven welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn.

Beoordeling van belang(en)

De beoogde renovatie leidt tot een afname van gezondheidsklachten (afname vocht en schimmelvorming) en tot een verbetering van de levenskwaliteit van de bewoners.

In het kader van de klimaatsverandering zijn door landelijke en provinciale overheden convenanten gesloten en afspraken gemaakt over maatregelen die leiden tot een stabilisatie en uiteindelijk afname van de CO₂-uitstoot. Het beoogde groot onderhoud van de woningen is derhalve een onderdeel van het proces om te komen tot een regionale, nationale en internationale reductie van de CO₂-uitstoot.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 5 op pagina's 19 t/m 23 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteiten- en mitigatieplan Miekeskamp te Haaften' (Blom Ecologie BV, d.d. 5 augustus 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de huismus en gewone dwergvleermuis in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Blad

12 van 15

In het mitigatie- en activiteitenplan worden maatregelen beschreven die de functionaliteit van nestlocaties van de huismus alsmede de functionaliteit van de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis waarborgen. Deze functionaliteit wordt door de renovatie tijdelijk aangetast maar op tijd gemitigeerd door tijdelijke en permanente voorzieningen. Er is geen sprake van de aantasting van foerageergebied of overige gedeelten van het leefgebied.

Omdat de functionaliteit van nest- en verblijflocaties gewaarborgd is, is er geen sprake van significant negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de huismus en de gewone dwergvleermuis.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Zienswijze

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

Zienswijze van De Kernen te Hedel gedateerd 01 juni 2020

De Goede Woning-Neerijnen is gefuseerd naar De Kernen. Een naamswijziging van de ontheffinghouder is gewenst. In de zienswijze van 1 juni 2021 is de adviseur door De Kernen gemachtigd.

Reactie op zienswijze

De tenaamstelling van de ontheffing is gewijzigd van De Goede Woning-Neerijnen, Koningsstraat 19, 4175 AE te Haaften naar De Kernen, Korenstraat 1, 5321 GV te Hedel.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

7 juni 2020

Zaaknummer

2020-011079

Blad

13 van 15

BIJLAGE 2**Projectgebied**

Figuur 1. Ligging en begrenzing projectlocatie Miekeshamp 1-13 (oneven) en 2-34 (even).

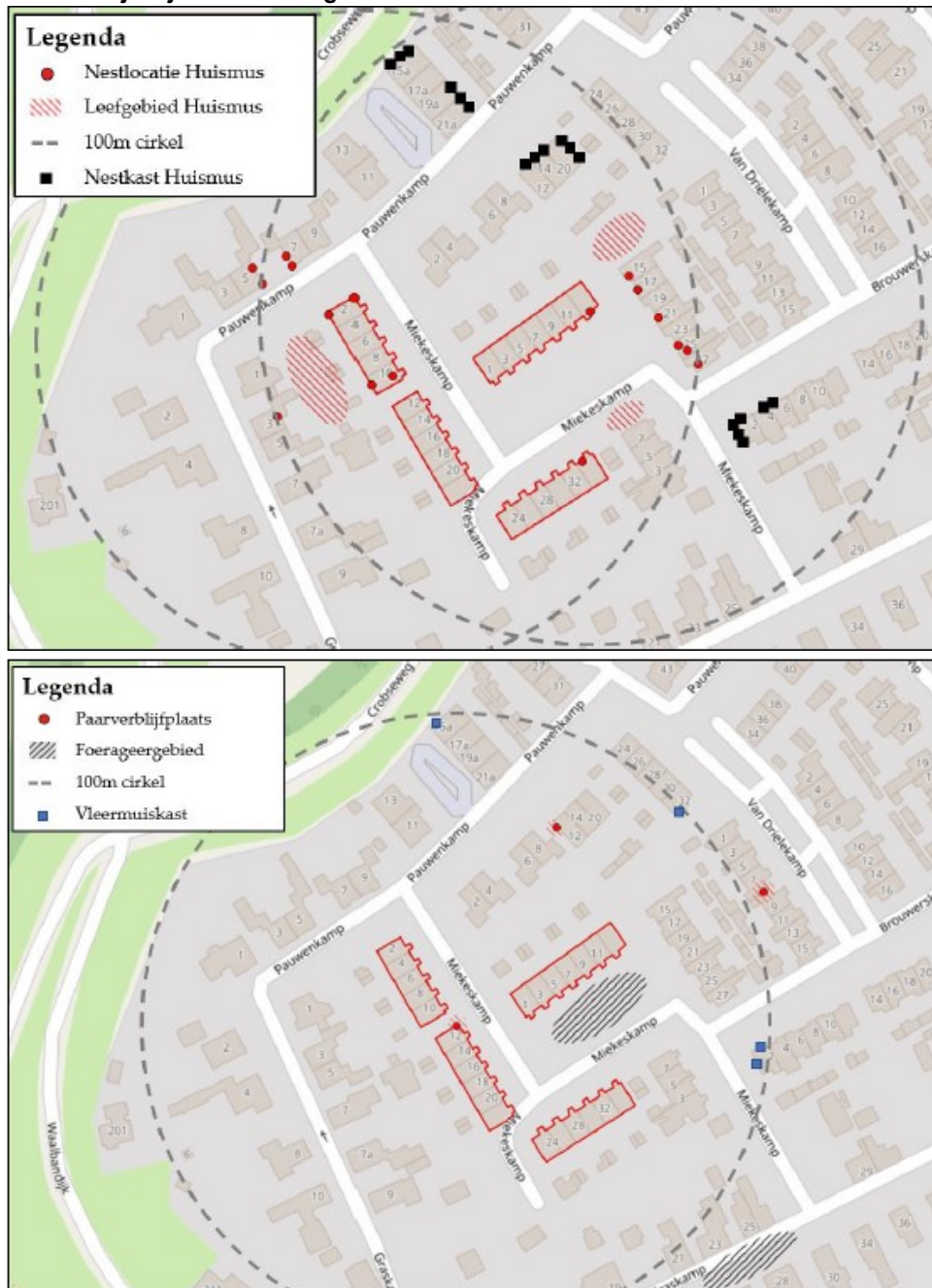
Datum
7 juni 2020

Zaaknummer
2020-011079

Blad
14 van 15

BIJLAGE 3

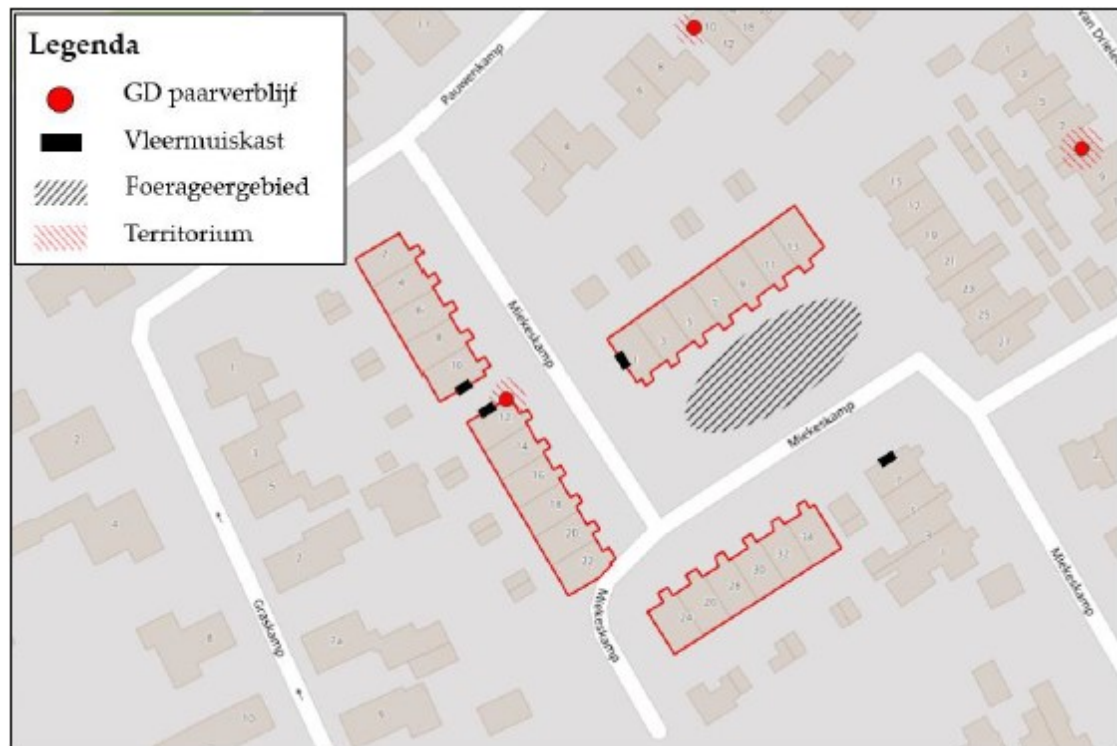
Locaties tijdelijke voorzieningen

Figuur 2. Locaties tijdelijke voorzieningen huismus en gewone dwergvleermuis ten opzichte van de huidige nestlocaties en verblijfplaatsen.

BIJLAGE 4

Locaties permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis

Figuur 4. Locaties permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis ten opzichte van de vastgestelde verblijfplaats.